

વિચાર-મંથન

જાંચ કા દાયરા બઢાને કી જરૂરત...

સંસદ કી આચાર સમિતિ કી સિફારિશ પર અધિકારી તૃજામૂલ કાખેસ કી સંસદ મહૂઆ મોડેઝા કો લોકસભા મે નિષ્કાસિત કર દિયા ગયા। પછીને કુઠું સમય સે ઇસ વાત પર બહસ હો રહી થી કિ મહૂઆ મોડેઝા પર લગે આરોપો મે કિંદની સંચાઈ હૈ ઓર ઇસકે આધાર પર ઉન્કા સદસ્યતા કો રહે કરના કાચાર પર એટા સદસ્યતા મે પારિણ હો ગયા। મગર શુક્રવાર કી આચાર સમિતિ કી રિપોર્ટ લોકસભા મે પારિણ હો ગઈ ઓર એટા સદસ્યતા મે સદસ્યતા રહે ગયા। સાથી સદસ્યતા રહે ગયા। જાહિર હૈ, કિ ભાજપા સાંસદ નિશ્ચિકત દુબે ને તૃજામૂલ કાખેસ સે સંસદ મહૂઆ મોડેઝા પર બહસ હોયા થા કિ ડાહોંને ભારતીય કારોબારી ગીતમ અદાની ઓર ઉન્કા કંપનીનો કે સમૃદ્ધ કો

નિશાના બનાને કે લિએ સંસદ મે લગતાર સચાલ પૂછે, મગર ઇસકે લિએ ઉન્હેં રિશ્વત મળી। ઇસકે અલાવા, ઉન પર લોકસભા પોટલ કા 'તૃજા-ઇન' મી કિસી અન્ય કે સાથ સાઝા કરને કો આરોપ હૈ। ઇસ મામલે મે મહૂઆ મોડેઝા કા કહાને હૈ કિ ઉન્હેં સંસદ મે અપણે પણ રહ્યેનો કો મૌકા નહીં દિયા ગયા। જાહિર હૈ, કિ બદ ઇસ પણ પર બહસ હોયો કિ સદસ્યતા રહે કરને જેસે સચાલ ફસ્લે કો લેક્યા બન્યા ઇસ મામલે મે કોઈ ઓર વિકલ્પ યા બીજી કો ગાસ્તા નહીં બચા થા? દરઅસ્ત, 'પૈસે લેક્યા સદન મે મુદ્દ ડાયે' કો લેક્યા અભિરત ગંભીર સચાલ ઉન્હેં રહે હૈનું। ઇસ તરહ કે આરોપ કે કારણ કિસી સંસદ કો સદન સે નિષ્કાસિત કરને કે મામલે પણે ભી આએ હૈનું। મગર જાહિર તથ

મહૂઆ મોડેઝા કા સચાલ હૈ, તો ઇસ મામલે મે અપણે કાહા લગે આરોપો કો ઉંહોને નિરાધાર બતાયા ઓર કહા કિ ઉનકે નાગદ યા તોહફે લેને કો સબ્બત કહેની નહીં હૈ ઓર બે હર તરહ કો જાંચ કા સામના કરને કે લિએ તૈયાર હૈ। લોકસભા કા પોટલ કિસી અન્ય વ્યક્તિ સે સાઝા કારોને કો લેક્યા નિયમ નહીં હૈ। એસે મે ચાંદ દેખને કો બાત હોયે કિ ઇસ મામલે મે આચાર સમિતિ કે નિષ્કાસિત કે બન્યા આધાર હૈ। ફિર બીજી, મગર ઇસ આરોપ કે મુખ્યતા સબ્બત હૈ, તો 'તૃજા-ઇન' કિસી અન્ય વ્યક્તિ કે સાથ સાઝા કરના બન્યા નૈતિક ઓર તકનીકી દ્વારા સે ડાચિત હૈ ઓર બન્યા બન્યા અપણે દાયિત્વો કી સીંમા કો અનદેખી નહીં હૈ? જાહિર તથ આચાર સમિતિ કે પાસ નિષ્કાસિત કરને કી ડાહોંને કો ડાહોંની કો આરોપ પ્રકૃતિ મે અને દાયિત્વો કી સીંમા કો અનદેખી નહીં હૈ। મગર જાહિર તથ

સિફ માષણો સે કમ નહીં હોમા પ્રદૂષણ

રોહિત કોણિકા

ઇસ સમય જલવાયુ પરિવર્તન ઔર પ્રદૂષણ મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે વિશ્વ મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હૈ કિ જલવાયુ પરિવર્તન કે કારણ 2011 સે 2020 કા દશક ઉત્તર પણિસ્મી ભારત, પાકિસ્તાન, ચીન વ અભ્યર્થી પ્રાયોર્પ કે વિશ્વ મૌસૂમ ગર્ભ રહા। ઇસ દશક મૌસૂમ વિજ્ઞાન સંઘન ને ભારત પર વિચાર કરે કે લિએ દુચ્ચિં મૌસૂમ પરિવર્તન સમેલન (કોપ-28) ચલ રહા હૈ। ઇસ સમેલન મે ભારત પર કેન્દ્રિત એક રિપોર્ટ મે બતાયા હ

